

Preporuke

U ovom delu daju se bliža pojašnjenja elemenata (tagova) NBS IPS QR kôda, kao i preporuke NBS u skladu sa propisanom specifikacijom, radi odgovarajuće pripreme ovog kôda putem tekstualnog zapisa (eng. string).

- 1) U NBS IPS QR kôdu svako polje navodi se kao par definisanog taga i sadržaja. Koriste se dve tačke (:) za razdvajanje definisanog taga i sadržaja;
- 2) Preporuka je da se koriste samo oni opcioni tagovi koji su neophodni primaocu plaćanja, kako bi sadržaj NBS IPS QR kôda bio lakši za očitavanje. Tagovi opcionih polja ne navode se u NBS IPS QR kôdu ako ne sadrže vrednost. Nije dozvoljeno upisati npr. |S:|;
- 3) Tekstualni zapis unosi se odmah na početku – ne sme biti praznih karaktera, linija ili više njih iznad zapisa i **tagovi se upisuju u nizu, bez razmaka ili razdvajanja novom linijom, osim ako to nije dozvoljeno u okviru sadržaja određenog taga;**
- 4) Polja se razdvajaju delimiterom – znakom uspravna crta (|), u tehničkom smislu naziv je „pipe“ (npr. K:PR|V:01| i dr.);
- 5) Tekstualni zapis ne može početi delimiterom – znakom uspravna crta (|);
- 6) Poslednje polje u sadržaju zapisa (eng. string) završava se krajem zapisa i iza poslednjeg karaktera ne sme se unositi delimiter – znak uspravna crta (|), kao i prazni karakteri ili znak za novu liniju;
- 7) Tag „K“ – identifikacioni kôd (obavezan), označava sadržaj NBS IPS QR kôda. Kada primaoci plaćanja koriste ovaj kôd, uključujući na računima-fakturama, vrednost je „PR“ (K:PR); U sadržaju ovog taga ne sme biti razmak na kraju, niti bilo koja druga slova, karakteri ili znak za novu liniju (iza slova PR);
- 8) Tag „V“ – verzija: 01 (obavezan), popunjava se vrednošću „01“ (V:01);
- 9) Tag „C“ – znakovni skup: 1. UTF-8 (obavezan), popunjava se vrednošću „1“ (C:1). Za prezentaciju karaktera u kôdu obavezno se upotrebljava UTF-8;

10) Tag „R“ – broj računa primaoca plaćanja (obavezan) i s obzirom na to da se radi o upisu u elektronskom obliku – broj računa primaoca plaćanja upisuje se isključivo kao niz od 18 cifara fiksno, bez crtica.

NAPOMENA:

Za sadržaj taga R treba naročito obratiti pažnju na sledeće:

- **da cifre nisu unete razdvojene crticama;**
- **da nije unet razmak na početku sadržaja taga;**
- **da sadržaj taga nije razdvojen novom linijom;**
- **da nije uneto slovo u sadržaj taga;**
- **da u NBS IPS QR kôd može biti upisan samo jedan broj računa primaoca plaćanja i ako npr. primalac plaćanja na računu-fakturi navodi više svojih brojeva računa, za NBS IPS QR kôd opredeljuje jedan od tih računa.**

Primer 1:

Ako je broj računa primaoca plaćanja npr. 840-955845-10, u NBS IPS QR kôd ovaj račun mora biti upisan kao:

|R:840000000095584510|

Primer 2:

Ako je broj računa primaoca plaćanja npr. 165-55-74, u NBS IPS QR kôd ovaj račun mora biti upisan kao:

|R:165000000000005574|

Пример 3:

Ako je broj računa primaoca plaćanja npr. 310-1234567891211-86, u NBS IPS QR kôd ovaj račun mora biti upisan kao:

|R:310123456789121186|

11) Tag „N“ – naziv primaoca plaćanja (obavezan), prema propisanoj specifikaciji označava ime i prezime, odnosno naziv primaoca plaćanja.

Opciono, podaci mogu obuhvatiti i ostale podatke o primaocu plaćanja (ulica i broj i mesto). Podaci se mogu navesti u jednoj liniji, odnosno u dve ili tri linije pri čemu se podaci odvajaju znakom za novu liniju. Tag može imati maksimalno 70 „ans“ karaktera u koje se ubrajaju i razmaci između karaktera. Preporuka je da ako se koriste opcioni podaci, da se zbog lakšeg očitavanja sadržaja NBS IPS QR kôda koristi samo mesto sedišta primaoca plaćanja. U ovom slučaju, ako se podaci odvajaju znakom za novu liniju, naziv primaoca plaćanja upisuje se u jednoj liniji, a mesto u drugoj.

NAPOMENA:

Za sadržaj taga N treba naročito obratiti pažnju na sledeće:

- **tag N ne sme sadržati više od tri reda;**
- **broj karaktera u tagu N ne sme biti veći od 70;**
- **tag N može sadržati brojeve, slova i specijalne karaktere (ans), u skladu sa propisom.**

Tabela specijalnih karaktera u skladu sa propisom, data je u nastavku:

!	(/	@	}
“)	:	[~
#	*	;]	”
\$	+	<	^	”
%	,	=	-	”
&	-	>	`	,
‘	.	?	{	'

Primer 1:

|N:Čigra|

Primer 2:

|N:Čigra doo Leskovac|

12) Tag „I“ – valuta i iznos novčanih sredstava (obavezan).

NAPOMENA:

Za sadržaj taga „I“ treba naročito obratiti pažnju na sledeće:

- da obavezno sadrži oznaku RSD;
- da se obavezno upisuje decimalni zarez iza koga se ne moraju pisati nevažeće decimalne nule;
- da nije izostavljena cifra za celo mesto u iznosu;
- da nije napravljen razmak između oznake valute i iznosa;
- da sadržaj taga „I“ ima između 5 i 18 alfanumeričkih karaktera u skladu sa propisanom specifikacijom.

Primeri:

|I:RSD1025,|.. I:RSD1025,1| ili I:RSD1025,12|

Neispravno:

|I:RSD,01|;

Ispravno:

|I:RSD1025,1| ili |I:RSD1025,12|

13) Tag „P“ – podaci o platiocu (opciono) i prema propisanoj specifikaciji označavaju ime i prezime, odnosno naziv platioca, adresu, odnosno adresu sedišta platioca (ulica i broj i mesto).

Ako se koristi tag P, za sadržaj ovog taga treba naročito obratiti pažnju na sledeće:

- **tag P ne sme sadržati više od tri reda;**
- **ako se podaci upisuju u dve ili tri linije, upisuju se po redosledu, što podrazumeva da se prvo unosi naziv (ime i prezime) platioca, zatim ulica i broj i mesto platioca;**
- **broj karaktera u tagu P ne sme biti veći od 70;**
- **tag P može sadržati brojeve, slova i specijalne karaktere (ans) u skladu sa propisom, a tabela specijalnih karaktera prikazana je u okviru pojašnjenja za tag N;**

NAPOMENA:

Moguće je da se iz NBS IPS QR kôda izostave podaci o platiocu ako izdavalac računa, kao primalac plaćanja vrši evidentiranje plaćene obaveze korisnika usluge na kojeg se i odnosi račun/faktura prema pozivu na broj odobrenja. Pored toga što su podaci o platiocu opciono, u skladu s propisom banka ih može promeniti. U tom slučaju, banka neće uzeti u obzir podatke o platiocu iz NBS IPS QR kôda, već će platilac biti vlasnik računa koji stvarno i izvršava plaćanje.

Kada se ne koristi tag P, primalac plaćanja obavezno mora da vodi računa da u tom slučaju ne može biti upisano |P:| već se ovaj tag potpuno izostavlja.

14) „SF“ – šifra plaćanja (obavezan), označava numerički podatak od tri cifre.

NAPOMENA:

Za sadržaj taga SF treba naročito obratiti pažnju na sledeće:

- **prva cifra može biti 1 ili 2 (189-gotovinsko ili 289-bezgotovinsko plaćanje);**
- **šifra plaćanja 189 ili 289 propisana je samo za transakcije po nalogu građana. Ako su korisnici usluge pravna lica ili preduzetnici mora se uneti druga šifra plaćanja; da nije unet razmak pa zatim dve cifre;**
- **da nije unet razmak pa zatim dve cifre;**
- **da sadržaj taga nije razdvojen novom linijom;**

Šifre plaćanja propisane su [Prilogom 3 odluke Narodne banke Srbije kojom se uređuje oblik, sadržina i način korišćenja obrazaca platnih naloga za izvršavanje platnih transakcija u dinarima](#). Primaoci plaćanja koriste šifre plaćanja u zavisnosti od osnova po kojem naplaćuju obavezu.

Najčešće korišćene šifre plaćanja u NBS IPS QR kôdovima bez obzira da li su korisnici usluge građani/pravna lica/preduzetnici:

- **121** ili **221** – Promet robe i usluga – finalna potrošnja
- **122** ili **222** – Usluge javnih preduzeća

15) Tag „S“ – svrha plaćanja (opciono), označava podatke o nameni i osnovu prenosa novčanih sredstava. Sadrži 35 „ans“ karaktera. U ukupan broj karaktera ubrajaju se i razmaci između reči. Upisuje se u jednoj liniji i sadržaj se ne može odvajati novom linijom. Tabela specijalnih karaktera prikazana je u okviru pojašnjenja za tag N;

16) Tag RO – model i poziv na broj odobrenja primaoca plaćanja (opciono), označava dopunske podatke za primaoca plaćanja u skladu s propisima.

NAPOMENA:

Za sadržaj taga RO treba naročito obratiti pažnju na sledeće:

- **prve dve cifre u sadržaju taga predstavljaju broj modela po kojem je utvrđen poziv na broj odobrenja primaoca plaćanja (npr. 97, 11), a ako poziv na broj odobrenja nije utvrđen ni prema jednom modelu, prve dve cifre koje se unose su nule (00);**
- **broj karaktera u tagu RO ne sme biti veći od 25;**
- **ako se poziv na broj odobrenja izračunava po modelu 97, primaoci plaćanja moraju imati u vidu propise u vezi s izračunavanjem tog poziva na broj;**
- **sadržaj poziva na broj odobrenja upisuje se u nizu, bez razmaka (npr. 0074879);**
- **dozvoljeno je koristiti isključivo crticu za razdvajanje grupe karaktera (npr. 0014-1234-12). Izuzetak od ovog pravila je kod poziva na broj odobrenja utvrđenog prema modelu 97 za čiji upis sadržaja nije dozvoljena upotreba crtice (npr. 9714123412);**
- **sadržaj taga RO upisuje se u jednoj liniji i ne može se odvajati novom linijom;**
- **kada je poslednje polje u sadržaju tekstualnog zapisa (eng. string) tag RO, završava se krajem zapisa, što znači da se iza poslednjeg karaktera sadržaja poziva na broj odobrenja ne smeju unositi prazni karakteri i/ili znak za novu liniju;**

Primer 1:

|RO:001234

U primeru 1 jasno je da je poziv na broj odobrenja 1234 i da nije izračunat ni prema jednom modelu zato što su navedene dve vodeće nule.

Primer 2:

|RO:9714123412

Primer 2 pokazuje ispravno upisan poziv na broj odobrenja po modelu 97.

Poziv na broj odobrenja je 14123412 i izračunat je po modelu 97 (kontrolni broj je 14), a prve dve cifre su oznaka modela (97).

Primer 3:

|RO:009714123

Primer 3 pokazuje ispravno upisan poziv na broj odobrenja koji nije po modelu 97 iako bi se to moglo pomisliti zbog cifara 97. Poziv na broj odobrenja je 9714123 i nije izračunat ni prema jednom modelu, te su zato ispred navedene vodeće nule.

Primer 4:

|RO:00009714-1342

Primer 4 pokazuje ispravno upisan poziv na broj odobrenja koji nije po modelu 97 i prve dve cifre samog poziva na broj su 00.

Poziv na broj odobrenja je 009714-1342 i s obzirom na to da nije izračunat ni prema jednom modelu ispred ima dve vodeće nule.

Dodatna napomena za tag RO:

Ako poziv na broj odobrenja nije izračunat ni prema jednom modelu, a na početku sadržaja taga RO nisu upisane cifre 00, u tehničkom smislu NBS IPS QR kôd biće ispravan imajući u vidu da postoje različiti modeli izračunavanja poziva na broj odobrenja, s tim da se u praksi najčešće koriste npr. model 97, 11. Za poziv na broj odobrenja koji nije izračunat ni prema jednom modelu, ako primalac plaćanja ne unese na početku cifre 00 to čini na svoju odgovornost, s obzirom na to da pružalac platnih usluga u skladu s propisima odgovara za preneti sadržaj poziva na broj odobrenja samo ako je taj sadržaj upisan u skladu sa modelom 97.